

Bråmåbo Trösklada 100 år – 2018

LASSE NORDSTRÖM

Bråmåbo Trösklada byggdes 1918. Tröskladan är därmed fyra år äldre än Vasaloppet och hela 23 år äldre än Himlaspelet! När ladan byggdes ringde Solleröns kyrkklockor, för då blev det äntligen slut på det första världskriget. Ni kommer väl ihåg »eld upphör« den 11/11 kl. 11? Samma år erkände Sverige vårt östra grannland Finland som självständig nation. Bråmåbo kallades länge för Finland eftersom byn ligger mest österut av Solleröns byar.

Det är flera kändisar än Tröskladan som är 100

Tröskladan är årsbarn med: Ingmar Bergman som skulle ha fyllt 100 den 14 juli. Nelson Mandela som skulle ha fyllt 100 den 18 juli. Han som skapade en annan berömd byggnad - Sydneys Operahus – den danske arkitekten Jörn Utzon skulle ha fyllt hundra den 9 april. Birgit Nilsson och Ella Fitzgerald föddes samma år. Leonard Bernstein likaså.

Listan kan göras längre med filmstjärnan Rita Hayworth, Ulrik Neumann, körledaren Eric Ericsson, nobelpristagaren Alexandr Solzjenitsyn, Ronald Reagan och Gunder Hägg. På det kulturella planet hade stumfilmen »Kaptan Grogg med fru« premiär i Sverige och blev snabbt mycket populär. Det var alltså innan ljudfilmen gjorde entré. Clas Ohlson i Insjön är också 100 år.

Hundra år är en imponerande ålder

Sollerön har genom åren haft flera 100-åringar. Jag hade själv förmånen att få vara med och fira när *SvänJoan* fyllde 100 år 1987 i dåvarande kommunalhuset. Vi blir allt äldre i Sverige. Kan det bero på kosten, levernet eller kanske medicinen? År 1970 fanns det 127 st 100-åringar. Idag finns det c:a 2 000.

Milå Gunnar minns:

Ladan har alltid stått där den står på samfällighetens mark. Säden sorterades genom ett såll i botten ner i tre säckar beroende på kvalitet.

- Finare säd kvalitet prima
- Säd sekunda
- Skal, ogräs, agnar

Det tog faktiskt en hel dag för en bondgård att tröska. Idag gör Mattias Håll jobbet på 30 minuter direkt på åkern med traktorn och skördetrösken. »Grömings Albert« var primus motor i byn. Själva trösken sköttes av »Såger Carl« Larsson. Tröskningen skedde i september eftersom sädesslagen inte var så tidiga då som nu. Alla gårdar i Bråmåbo använde sig av trösken. År 1959 kom skördetrösken och då avtog betydelsen för ladan. »Amusull Erik« körde skördetrösken.

Dans och slagsmål i Tröskladan

Idag dansas »fågeldansen« av gammal och ung när det är majstångs-resning och höstfest. Förr i tiden bjöds det också upp till dans i tröskladan. När jag frågar en annan *soldbyddj*, som också heter Gunnar, om han har något dansminne svarar han:

Ja, jag såg ett riktigt bra slagsmål där en gång. Det var ett gäng grabbar från Ryssa som var här och de var lite snobbiga av sig. En som kallades för Hollywood gled fram i en vit kavaj och det blev för mycket för en snusande *soldbyddj*. Han tog ut prillan och kletade ned »Hollywoods« vita kavaj och så var slagsmålet igång livligt påhejat av publiken som stod i dörröppningen.

Möte i tröskladan. Foto: Lasse Nordström

Det är inte bara vi människor som gillar tröskladan. Sedan något år tillbaka häckar tornfalken i en talltopp vid tröskladans tun.

Gamla protokoll förtäljer

För 33 år sedan diskuterade byalaget hur tröskladan skulle användas. Möten och kalas naturligtvis, men också till förvaring av gemensamma maskiner. Det diskuterades även en eventuell försäljning av trösken, men då insåg man det positiva i att behålla atmosfären av en trösklada. Trösken blev kvar och målades rosa.

Vård och omsorg

En sådan här klenod måste skötas om. Hela tiden måste det snickras och fejas. För några år sedan monterades nya elledningar av Åke Svanfeldt och under 2016 försågs tröskladan med nytt tak genom bidrag från Länsstyrelsen samt den så kallade bygdepengen som Sollerö Sockenförening och Sollerö Hembygdsförening förvaltar. Vi säger: Tack än en gång för detta! Nu klarar ladan nog minst 100 år till.

Lasse Nordström